

KINCSES TEJFOGAK

I.

A solymári erdő Paprikás-patak felé vezető ösvényének szélén november harmincadikán metáلكék Ford állt meg. Enyhe idő volt, a nap még a fák fölött járt, és alig látszott néhány felhő a távolban. Az autóból kiszálló két lány határozott léptekkel indult be a sáros ösvényen a fák közé. Fekete szövetkabát és bakancs volt rajtuk. Az alacsonyabbik néha a vörös hajúra sandított, aki azonban inkább a földet bámulta, mintha attól félne, hogy orra bukik valamelyik kiálló gyökérben. Már félórája gyalogolhattak így, szótlánul, amikor Lídia megállt, és Eszter felé fordult. A lábuk alól a víz apró öbölbe csurgott. Eszter érezte, hogy nézi, de úgy tett, mint aki nem vesz róla tudomást. A patak két szakaszát összekötő mohás vízesést bámulta, és iparkodott, hogy minél törődöttebbnek látsszék, de az igyekezettől csak még zavartabbá vált.

Tudta, hogy megérkeztek, látta maga előtt a gyászmenetet: vonuló hangyák a tarlón, majd a közeli felvételek pörögtek végig: kopasz fák, sárban cupogó fekete csizmák, elgémberedett ujjak a nyirkos tölgyek törzsein. Próbálta a közvetítésen látottakat percről percre visszaidézni, az egyenletes ködöt, a nedves hidegben kipirult arcokat, a fiú rokonainak bedagadt szemét, a körbeállt öblöt, az ázott, fehér rózsaszirmokat a fodrozódó víz felszínén, de zavara még mindig nagyobb volt, mint a gyásza.

– Remélem, tudod, hogy miért vagyunk itt! – szólalt meg Lídia, egyelőre inkább csak kíváncsian.

Eszter már ettől megkönnyebbült. Tehát tudja, gondolta, de még időt adott magának, mielőtt beszélni kezdett volna, mint néhány éve még az iskolai táblánál felelés előtt, és csak bámulta a vízesést, az öblöt és a kövek között továbbcsordogáló patakot, és tűnődött, hogy vajon meddig sodorhatta Ádám hamvait, miután az a magas, szikár férfi térdig érő, sárga gumicsizmában az utolsó porszemig kirázta az urnát. „Kincses tejfogaimmal vetnek sorsot”, szólalt meg benne az a bizonyos verssor, és végre igazi fájdalmat érzett.

II.

Eszter mindig ugyanabban az órában kelt, ugyanakkor reggelizett és etette meg kislányát, tízkor pedig indult vele a közeli játszótérre levegőzni. Mióta a kicsi megszületett, és a fiatal anya felhagyott irodai munkájával, nem határidőkhöz, hanem napirendhez igazodott, életében mindennek pontosan meghatározható helye és jelentése volt, mint a színek és formák szerint elrendezett könyveknek budai lakásuk könyvespolcain. Néhány hete, azon a bizonyos pénteken is azért állt meg az önkormányzat elé kihelyezett könyvesszekér mellett, mert egy aranyozott sárga gerinc megragadta a figyelmét. Szórakozottan játszott el a gondolattal, milyen jól mutatna otthon a kék informatikai szakkönyv mellett, amikor valaki megérintette a karját.

Szóval Apollinaire, hallotta egészen közélről, válla fölül a mély hangot. Leengedte a sárga kötetet, és megfordult. Az utcán torzuló szirénázással végigrohant egy mentőautó, a közeli megállóban villamos fékezett, pár méterre tőle valaki kifújta az orrát, megcsörrent egy telefon, galamb rebtent fel a szekér mellől, de abban a pillanatban minden egyszerre halkult le, mint egy merülő zenelejátszó, összerosódott, akár a fényképek háttere. Eszter az eladó szemébe nézett. A tekintet nyugodtnak tűnt, és volt még benne valami egészen közeli, egészen ismerős is, amit akkor még nem tudott beazonosítani. Elfelejtett pislogni és levegőt venni. Mintha egy vetítővászon, képkockák, színek és formák elevenedtek meg előtte, amelyek a történésekre nem, csupán az érzésre emlékeztették. Megszokott, ismétlődő gondolatai mögül egy rendkívüli felismerés derengett át, de még át kellett verekednie magát az időn a megértésig.

És a könyvet megveszi?, kérdezte könnyedén az árus, a felszálló galamb szárnycsapásainak ritmusában, amely talán még ugyanaz a madár volt, mint az előbbi, talán már egy másik, és becsukta az aranyozott kötetet, amelyről Eszter nem tudta volna megmondani, mikor került át a hatalmas, tányérszerű kézbe, ahogy azt sem, hogy beszélt-e a férfival egyáltalán, vagy csak verssorok váltották egymást azon a tiszta, októberi délelőttön.

Kislánya váratlanul sírni kezdett a babakocsiban, erre végre feleszmélt az idézett Apollinaire-sorok közül, amelyek a férfi keskeny szájából varázsigeeknek hangzottak, és gyorsan a levágott ujjú kesztyűs kézbe tette a háromszáz forintot. Ha nem színész, akkor bizonyára költő lett volna belőlem, súgta fülébe a férfi bizalmasan búcsúzaskor. Költő, visszahangzott Eszterben még a Margaréta játszótéren is, ahol egyszerre lökték az anyukák a hintákat és a palintákat, *mindig is szerettem a verseket, valamikor régen, én is írtam, aztán Moszkvában megtanultam, mi a költészet: a hatást maga a létezés*

kelti, akár a színpadon, akár bárhol másutt az életben, például egy utcán, ahol megáll az ember, mondjuk egy könyvesszekér mellett, és szórakozottan néz egy sárga könyvgerincet, amíg valaki meg nem szólítja, és madarak nem telepednek régen elfelejtett versek ütőérére...

Eszter még másfél hét elteltével sem volt benne biztos, hogy véletlenül vagy szándékosan sétál-e el minden nap az önkormányzat előtt, hogy nosztalgiaiából vagy újonnan felébredt érdeklődésből olvassa Apollinaire verseit kislánya délutáni alvásidejében, ahelyett, hogy felmosna vagy babaruhákat szortírozna, nem tudta, miért látogatják meg álmában faunok és lidércek, csak azt érezte, hogy valami olyasmivel találta magát szemben, aminek hatására többé már színek és formák szerint sem helyezhetők el otthonában a feleslegesen megvásárolt könyvek.

Verssorok lógtak a kitergetett, mosható pelenkák mellett a szárogatókötelen, a játszóterek megteltek utazásokról, próbákról, fényes premierekről szóló anekdotákkal, távoli vidékek sokszor bizarr, hátborzongató meséivel, humorral, játékkal – költészettel, Eszter pedig létezett, ahogy a madarak, ahogy a virágok. Felszabadultan lélegzett addig az október tizenötödikei telefonhívásig.

Lídia vagyok, hallotta gimnáziumi barátnője elvékonyodott hangját, másfél hete történt, igen, ő volt az, akiről írtak a hírekben, igen, a Mammutkettőben, pénteken, délután hat óra hat perckor. Neked mindenki előtt tudnod kell róla, kis szünetet tartott, de Eszter hallgatott, a temetés november ötödikén lesz, hadarta, a járvány miatt szűk családi körben, barátok és ismerősök online közvetítésen követhetik a szertartást, a linket elküldöm, majd találkozunk később, kettesben, a többit akkor, személyesen.

Nem kérdezett, kijelentett, ami hamarosan felébresztette Eszter gyanúját, hogy a továbbiakban csak kérdéseket fog neki feltenni, eddig azonban még nem jutott el gondolatban akkor, gépiesen egy gesztenyefa törzsének támaszkodott, toroka elszorult, gyomra görcsbe rándult. A fának csapódott focilabda, a hinta nyikorgása, egy elhasalt kisfiú sírása, esetleges hangok, amelyek belevésődtek ekkor emlékezetébe, és a két egymás mellett lehulló levél képe az egész teret sejtelmekkel átható őszi napfényben. Felfoghatatlan volt, de felismerte, amit érzett. Még nem fogta fel, amit hallott, megérezte. Az egész park vele együtt, benne lüktetett, egyre gyorsabban és hangosabban. Vannak pillanatok, mondta eltűnődve, minden bevezetés nélkül a könyvtárus férfinak egy nappal később, a megszokott órában a könyvesszekér létráján ülve, amelyek egy hír hatására kitérítik az érzékelést, hogy minden részletükkel együtt, kitérülhetetlenül ragadjanak bele a memóriánkba.

Valóban, mondta a férfi, valóban, ismételte meg, én is emlékszem egy ilyen pillanatra a saját életemből, és elkomorodott, de most csak ülünk itt nyugodtan, egymás mellett, meg kell tanulnunk ülni, ha a rohanás már nem használ, legtöbbször az egyetlen bölcs válasz az ülés és a hallgatás. Minden bizonnyal, mondta Eszter erőtlenül, elgémberedett ujjai között a babakocsi fogójával, amiről meg is feledkezett volna, ha kislánya nem sír fel élesen. Istenem, fordult oda, még ez is!

III.

A telefonhívás estéjén hosszú, sötét, végeérhetetlen órák kezdődtek, amelyekről nem lehetett eldönteni, még az előző vagy már az új naphoz tartoznak-e. Eszter nyugtalanul és keveset aludt, álmában a Mammut-kettő parkolójában cigarettázott Ádámmal, aki szokás szerint irodalmi előadást tartott, és arról beszélt, hogy gimnázium után világutazó lesz belőle, miközben, mintegy mellékesen, Lídia derekát ölelte. De nem Lídiához, hozzá beszélt, mélyen a szemébe nézett, és egyre közelebb hajolt hozzá, majd előhúzott kabátja zsebéből egy gyűrött noteszt, és olvasni kezdte legújabb versét. Eszter először bárgyún mosolygott, mint aki nem akarja érteni, de egyre jobban zavarba hozták a sorok, egyre direktbbnek érezte őket, egyre nagyobb lángolással és hévvel hangzottak fel, egyértelműen róla és neki. El akart rohanni, elmenekülni minél messzebbre, de a lábait meg se tudta mozdítani, mintha a betonba ragadtak volna. Hallgatnia kellett az egyszerre sokkoló és hízelgő strófákat, éreznie Lídia irigy és gyűlölködő tekintetét, Ádám leheletét, aki az arcába hajolt, és a fülébe bűgött, sosem felejtettem el azt a szilveszter éjszakát, mondta hirtelen teljesen megváltozott hangon, zaklatottan, azt a solymári domboldalt, ott dőlt el minden, mert szerinted én, és alakja zsugorodni kezdett, szerinted én, fakadt ki, és sértetten lihegett, de már csak akkora volt, mint egy csecsemő, szerinted én, nekem nem elég... Ne folytasd, üvöltött fel Eszter hajnali háromkor, csatakosra ázott hálóingben.

Felült, felkapcsolta az éjjeliszekrényen álló narancssárga lámpát, a szoba meleg fénnel telt meg. Csend volt, kislánya békésen aludt mellette a kiságyban, ujját szopta, és hüppögött hozzá, Eszter hosszasan nézte, megnyugvást keresve, de a kisgyermek békéje nem szállt át rá. Csak egy álom, mondta magának a fal felé fordulva, amíg a szomszéd szobában valaki egyenletesen verte a klaviatúrát, csak egy álom, ismételte, négy év rengeteg idő, semmi jelentősége, hogy mit mondtam neki akkor, szilveszterkor, részegen, volt valami a szemében, valami szokatlan és ijesztő, ahogy a nyakamba csim-

paszkodott az ónos, fagyott úton, mindenkitől távol az erdő szélén, ahogy a kabátom alá nyúlt kihűlt ujjaival, volt a tekintetében valami, ami nem volt rá jellemző, nem tehettem mást, talán nem kellett volna annyira megsértenem, talán elég lett volna felállnom és otthagynom a teóriáival és az üveg félig befagyott édespezsgővel, otthagynom, miközben olvasta a versét, Lídiára hivatkoznom, a másik szobában kikapcsolt a laptop a Windows utálatos hangján, és végre teljes csönd lett, miért az a mondat jutott eszembe, forgolódott, kedveltem is őt, a különcségét, a humorát, a temperamentumát, hogy hetekig csak ült hosszú hajjal az aula sarkában, nem szólt senkihez, aztán egyik reggel harsányan, magabiztosan jött be, rövid, hidrogénszőke hajjal, megkerülte a késők sorfalát, átugrotta a korlátot, és még azzal a lendülettel lefutotta minden idők legjobb cooperét farmerban, piros Converse cipőben, zsákjában tankönyvekkel, aztán futott, rohant napokig, hetekig, beutazta Európát egy hátizsákkal, és írt, bizonyára írt, kavargatta tovább magában Eszter a feldúsított emlékeket, mesélt és rohant, amíg össze nem zuhant ismét, hogy újra a könyveibe temetkezzék. Milyen különleges fiú volt, milyen kivételes egyéniség, talán csak nem értettem még akkor, hogy zseni, azok a péntek délutánok a Mammut parkolójában, olyan más érzés volt ott vele, ahogy észre se vettük, hogy este lett, talán szerettem is, fordult át a másik oldalára, csak hát Lídia, mindenesetre imponált, de tizenhét évesen, elázva, szétfagyva, hajnali háromkor távol a többiektől, szédülve a pezsgőtől és életem első spanglijától, kellett valamit mondanom, és ismét hanyatt fordult, és a csillárt bámulta, ami biztosan eltántorította, de nem, akkor sem, ilyet soha, semmilyen körülmények között nem lett volna szabad egy fiúnak, egy férfinak, a redőnyöket rázni kezdte a szél, csak egy álom, ez akkor is csak egy álom, ismételte vacogva, amíg derengeni kezdett odakint, egy álom, semmi több, tizenegy órakor a könyvesszekér előtt, gondolta, és végre elaludt.

IV.

Csak ülünk itt nyugodtan, egymás mellett, meg kell tanulni ülni, ha a rohanás már nem használ, legtöbbször az egyetlen bölcs válasz az ülés és a hallgatás. Minden bizonnyal, mondta Eszter erőtlenül, elgémberedett ujjai között a babakocsi fogójával, amiről meg is feledkezett volna, ha kislánya nem kezd el ismét nyavalyogni.

Mi volt az életedben az a pillanat, ami annyira beléd vésődött, kérdezte Eszter néhány perc múlva, miután az árus túlادott két elnyűtt atlaszon, ő pedig kislánya szájába nyomta a trehányul letörölt cumit, és visszaült a létrára.

Sok furcsaság megesett velem a színházon kívül is, kezdte a férfi, miközben körmével egy ragacsos foltot igyekezett eltávolítani a József Attila-összesről, egy átlagos délutánon például, amikor az ebéd utáni kávémat tettem fel főni, váratlanul becsengetett valaki a színészlakásba, ami egyébként gyakran előfordult, másik kezével elégedetten pöckölte el a piszkot, csak hogy, amikor kinyitottam az ajtót, a küszöbömön maga az ördög állt. És mit csináltál?, kérdezte Eszter felerősödött émelygéssel, a férfi pedig háttászünetet tartott, majd megvonta a vállát. Semmit, becsuktam az ajtót.

Sokáig ültek egymás mellett, egyre inkább megfeledkezve vevőkről, játszótérről, bóbiskoló gyermekről, a lassan és alattomban köréjük kúszó, altató, életlen feketeségben, Eszter megnyugodott, tompává vált, nem érzékelt semmit, ami kicsit különbözött is a létrán mellette üldögélő férfi furcsa, átható jelenlététől.

De ha jobban belegondolok, ez lehetett akár előzmény is, kezdte újra a férfi néhány perc elteltével, miközben visszatett egy kötetet a polcra. Minek az előzménye?, kérdezte Eszter, és önkéntelenül közelebb húzódott hozzá. Régen volt már, talán nem is gondolnád, mennyire, simított végig nyúzott arcán, őszes borostáin, huszonöt éves voltam, tisztán, élénken emlékszem, csipkés, piszkos, fehér függönyök takarták az ablakokat, az egyikén repedés futott végig, húzott be rajta a hideg, vegyszerek maró szaga vett körül, zöld csempék, neonfény, olyan éles volt minden, hogy azt hittem, sikerült, már valahol máshol vagyok, akkor még nem gondolkoztam olyasmiken, hogy aki meghal, talán nem is megy sehová, hanem itt marad köztünk, átalakul, azt hittem, sikerült, néztem azokra a sima, steril arcokra, amelyeken nem tükröződött semmilyen érzélem, de csak egy nappal később, amikor beadták az injekciókat, tudtam meg, hogy a zárt osztály még annál is rosszabb, mint ahonnan el akartam emészteni magam.

De hát mi történt?, kérdezte Eszter, és az émelygését kezdte elviselhetetlennek érezni. Ő, hát mégis, mi történt volna, felelte a színész könnyedén, öngyilkossági kísérlet. Akkor, a kórházban az ébredésem után írtam ezt a verset is, az utolsót, akkor akartam utoljára elmondani valamit, *kincses tejfogaimmal vetnek sorsot*, kezdte el szavalni teátrálisan a költeményét, mintha akkor találná ki, mintha sem idő, sem tér nem választaná el attól a bozontos, zavart fiútól, aki éppen előző nap, pénteken felült a Mammut-kettő negyedik emeletének korlátjára. Eszterben pedig a vers végére az a bizonyos felismerés végre átverekedte magát az időn, és eljutott a megértésig.

V.

A délelőttök egyre gyorsabban, a délutánok egyre lassabban teltek, és összeolvadtak a terpeszkedő éjszakákkal. Nyirkos hideg volt, és a kislány fázott a már fagyos novemberi szélben, Eszter mégis kivitte délutánonként is a sötétben, jót tesz a friss levegő, be kell vásárolni, venni egy csomag zseb-kendőt, még egy pelenkacsomagot tartaléknak, eldobható maszkot, müzli-szeletet. Vajon hogyan is kéne ezentúl, ha úgy már nem lehet, ahogy eddig. Aztán felkanyarodott az önkormányzat felé.

Már messziről meglátta a könyvárust, aki háttal állt egy láda mellett, és gesztikulált, nyilván egy vevőnek, gondolta, akármire tettem rá a kezemet eddig, történelmi nagyregényre, mesére, össze tudta foglalni a tartalmukat, nem ismertem senkit, aki ennyit olvasott volna, iparkodott felfelé a nyirkos térköveken, arcába világított egy harang alakú karácsonyi égősor, hiába bújtt el a közönség elől, én azért megtaláltam, tolt a felfelé szórakozottan, egyre gyorsabban a babakocsit, és már éppen odakiáltott volna a férfinak, amikor a szekér mögött, egy lefelé fordított könyves ládán két pezsgőspoharat, és egy félig teli pezsgősüveget pillantott meg. Megtorpant.

A szemerkélő esőben, gyér lámpafényben a rögtönzött asztalka mellett egy fehér szőrmekabátos női alak elevenedett meg, szemközt a férfival. Mintha csak egy poszteren pompázott volna: a levegőben megállt kézmozdulata a pezsgővel, hátravetett feje, kivillanó gyöngyfogsora, az ezüstszerű gombjain megcsillanó karácsonyi fények, könnyed, kecses tartása egy igazi primadonnáé volt. Eszter felismerte. Bár nem volt fiatal, arcvonásaiban még mindig fel lehetett fedezni valamit a babából. Láthatóan jól érezte magát, felkacagott, pezsgő lötytyent ki poharából a földre, de mit sem törődött ezzel, újra töltött a habzó nyakú üvegből, egészen előre dőlt, kabátja alól vastag gyöngysor csüngött elő, csupasz, fehér melleivel.

Ráadásul magas sarkú csizmát hord, akadt fenn Eszter a banális részleten, talán mert rajta hetek óta ugyanaz a játszótéren elnyűtt bakancs volt, de hát mit keres ez itt, egy használtkönyv-kereskedés szekérénel, este, egy üveg pezsgővel és két talpas kristálypohárral, húzogatta tanácstalanul le és fel a babakocsit a lejtőn, nyilván ismerik egymást régről, miért is ne ismerhetnék ezzel a magyar Angelina Jolie-val, fintorodott el, talán egy közös előadásból, de azért ez mégiscsak különös, hogy így, itt az utcán, egész pontosan az utcasarkon, egy szekér tövében, ez a híres színésznő.

A könyvárus egészen közel hajolt az arcához, közben végigsimította a derekát, a poharak koccantak a levegőben, de hát ez a nő házas, ordított fel valami Eszterben, amibe még bele tudott kapaszkodni, mielőtt zuhanni

kezdett egy ismeretlen és sötét szakadékba. A férfi a nő nyakába hajolt. Istenem, milyen szép, férfias a szája, és ezek a szemek, csodálkozott rá Eszter ismét, és ahogy tovább figyelte a most egészen megváltozott arcot, egyszerre érzett izgalmat és viszolygást. Milyen erős, milyen vonzó, nem is lehet több negyvennél. A nő szája kéjesen elnyílt, Eszter szinte hallotta a magát kellett sóhajt, és egyre gyorsabban vette a levegőt, ellenálhatatlan készítés fogta el, hogy odarohanjon, a másikat félrelökve a férfi nyakába csókoljon, aztán minden átmenet nélkül beazonosíthatatlan undor fogta el, ráadásul magas sarkú csizmát hord! De hát miért is ne hordana, régen nem kell tolnia babakocsit, egyre gyorsabban, egyre idegesebben húzogatta a kislányát fel-alá, bár ez, az ilyen biztos a játszótérre is magassarkúban járt a két gyerekével is, már ha kiment velük egyáltalán, ha nem bébiszitter vigyázott rájuk egész nap, ezek a nők nem tudnak megöregedni, gondolta, és hányinger fogta el, habár nem tudta pontosan, mit is ért ezeken a nőkön, aztán eszébe jutott, amint nyugtalankodó kislányára nézett: ezek a nők, akiknek férjük, gyerekük van, tökéletes életük, hírnevük, még sincs bennük semmi eredeti, és nem elég nekik semmi, flörtölnek boldoggal és boldogtalannal, egy magányos, bár kétségkívül vonzó könyvárussal, idehoznak két talpas poharat magassarkúban, és kihívóan villogtatják a kétmilliós fogsorukat. Újra látta a férfi arcát a szőrmekabátos váll fölött, profilból, ahogy érzékin a vigyorgó nő fülébe bűgött valamit, most bezzeg megborotválkozott, talán negyven sincs, gondolta Eszter, ó, ezt a mosolyt ismerem, ezt a titokzatos félmosolyt, de miért ráncolja össze a homlokát, valami zavart látok rajta, és önkéntelenül megindult felé, de a második lépés után kemény, hideg tárgynak ütközött. A sokk hatására elengedte a babakocsi fogóját, ami azonnal megindult lefelé a térköveken. Tenyerét a homlokára szorította, másik kezével a kislánya után kapott, aztán, amikor biztonságosan markolta a kocsi fogóját, odatántorgott vele a közeli padhoz, és leroskadt. Mióta van itt ez a kurva lámpaoszlop, szitkozódott, és érezte, hogy mogorónyira zsugorodott a gyomra, de sehogyan sem tudott visszazökkenni a történetekbe. Az eső egyre jobban esett, már egészen eláztatta a haját. Végre fel tudta idézni az iménti jelenetet. Odafordult, legnagyobb meglepetésére már csak a férfi volt ott, a könyveket pakolta a kocsi belsejébe, nem is pakolta, hajigálta őket, a két félig teli pohár még mindig ott árválkodott az üveggel együtt a lefordított láda tetején.

Eszter körbenézett, egy nőalak éppen akkor viharzott végig a Törpe utcán. A máskor mindig nyugodt árus most agresszívan dobálta a háromszáz forintos könyveket a szekér méhébe, és káromkodott. A lefordított ládát a végére hagyta. Lihegve a kristálypoharakat nézte, aztán egy mozdulattal

lesöpörte őket, az üveggel együtt, a földre. A betonon, a szilánkok között szikrázva folyt végig a pezsgőmaradék, egyre lejjebb és lejjebb a lámpafényben, egészen az úttestig, ahol hamarosan a férfi is feloldódott a ködben.

VI.

Másnap kínlódva kelt fel az ágyból, lázasnak, betegnek érezte magát, idegesítette minden zaj, a szomszéd szobában a klaviatúra kattogása, a kislánya nyafogása, a kinti kutyaugatás. Nem evett semmit, csak a kávéját itta meg, jól megcukrozva, amitől émelygés fogta el. Már elállt az eső, de a felhők még nem vonultak el. Úgy látta, minden tompa körülötte, prózai és undorítóan valóságos. Ki kell mennem, ki kell mennem hozzá, látnom kell, talán csak egy félreértés az egész, kanalizott kislánya szájába egy adag banános répapürét, de talán *az egész* csak egy félreértés, semmit nem tudok róla, se ő rólam azonkívül, hogy van egy gyerekem, törölte le az apró szájról a kiköpött trutumázt, és mérhetetlenül megsajnálta magát. Pedig ilyen találkozás nincs sok az életben, ilyen hasonlóságok, egybeesések, de nem lehet véletlen az sem, hogy szemtanúja voltam a tegnapi esetnek, lépett a tükör elé, talán éppen elküldte azt a nőt, *kidobta*, mosolyodott el, ahogy ruganyos arcbőrét nézte, sőt, egészen biztosan ez történt, egy tussal diszkrét vonalat rajzolt a szemhéjára, majd kelleetlenül a gyerekhez lépett, olyan feldúlt volt, olyan zaklatott, húzta rá az apró kezekre az overallt, talán éppen azt várja, hogy megjelenjek, hogy ülünk és beszélgessünk azon a létrán, egyre közelebb egymáshoz. Már az úttesten toltá át a babakocsit a sírdogáló gyerekekkel, körbe se nézve, lehet, hogyha meglát, majd rájön ő is arra, amit én végre megértettem, amikor megmarkolom a kezét, ért fel a járdára, és a szemébe nézek, most nem fogom elrontani, most nem fogok engedni, a történet ismétli önmagát, és már emelte a karját, hogy odaintsen.

A könyves szekér oldala zárva volt, üveges ablakain hidegen és élesen tükröződött a déli napfény, akár egy márványtáblán. Emberek haladtak el a kocsit mellett, egy pillantást sem vetve a közszemlére tett könyvgerincekre. Eszter értetlenül bámulta a magára hagyott kocsit, amely, úgy tűnt, egyszerre megroskad a rászálló galamb súlya alatt.

VII.

Kincses tejfogaimmal vetnek sorsot, lüktetett Eszterben a vízesés csobogásának ritmusában, és végre Lídiára nézett.

– Tudom, hogy miért vagyunk itt – mondta, és ő maga is meglepődött, hogy milyen nyugodt a hangja.

– Mesélj el mindent, nem bűnbakokat keresek, csak szeretném érteni, legalább egy kicsit jobban a történetet.

Egy ágba kapaszkodott, és a csúszós, meredek ösvényen leereszkedett az öböl partjára. Eszter követte. Ott álltak a vízeséssel szemben, nézték a Paprikás-patakot, ami ugyanúgy csordogált, mint mindig, semmi nyoma nem volt már se a feketébe öltözött gyülekezetnek, se a fehér virágszirmoknak.

– Akkor, szilveszterkor talán olyasmit mondtam neki, amivel tönkre lehet tenni valakit.

Lídia összeráncolta, majd felhúzta szemöldökét, Eszter pedig megértette, hogy fogalma sincs arról, ami aznap, szilveszter éjszaka történt köztük.

– Milyen szilveszterkor?

– Még az érettségi előtt, azt hiszem, én megsértettem valamivel.

– Megsértetted?

– Ádám mutatott nekem egy verset, amire nagyon büszke volt. Én viszont azt mondtam neki, hogy ez igazán pocsek lett.

Lídia keserűen nevetett.

– Eszter, arról beszélj, hogy mit mondott neked azon a napon!

– Elég régen beszéltem vele utoljára.

– A noteszéban ott volt a neved, aznapra beírva!

A közeli megállóban villamos fékezett, pár méterre tőle valaki kifújta az orrát, megcsörrent egy telefon. Azután átható csönd. Eszter félrehajolt egy feléje repülő galamb elől. Amikor észlelte, hogy hallucinál, minden erő kiment a lábából. Vállal nekidőlt a legközelebbi fának. És a könyvet megveszi?

– Hívott aznap valaki, de nem tudtam felvenni a telefont.

Buborék vont a körbe az erdőt, visszaverte a napfényt, hamuszürke lett minden.

– Nem is beszéltél vele? Nem hívtad vissza?

– Nem. Teljesen kiment a fejből.

Lídia leguggolt a víz mellé, és csuklóig belemerítette a kezét.

– Azon a héten egyébként több mindenkit is felkeresett a volt osztálytársai közül. Volt, akitől pénzt is kért.

– Pénzt?

– Gondolom, feltűnt régebben neked is, hogy valami nem stimmel velem.

– Elég érdekes volt, sajátos stílusban tudta előadni a dolgait, de hát a művészek már csak ilyenek, vagy nem?

Fel akart egyenesedni, de nem mert ellépni a fától, félt, hogy elveszíti az egyensúlyát. A vízcsobogás hangjára folytak szét benne Lídia szavai egy fiúról, aki hosszú évekig elhitette magáról, hogy a bipoláris zavarán kívül

más különlegességei is vannak, és aki végül – amikor Lídia, összeszedve bátorságát elindult őt megkeresni és a gyönyörűre színezett, elképzelt szeretők, a regényesre szőtt kalandok helyén csak egy újságosbódéból bambán a semmibe meredő, éjszaka lecsúszott, negyvenes fazonokkal flangáló, elveszett kamaszt talált – dührohámot kapott, ámokfutásának pedig a zárt osztály fertőtlenítőszagban úszó szobájának málló falai szabtak csak határt.

Eszter nem vette le a szemét a vízesés felszínén kavargó habokról. Úgy tűnt neki, pezsgő folyik visszafelé a sziklákon, ahová gondolatban eltávolodott, és egyre kevesebb sansszal egyensúlyozott a tajtékokból kiálló sziklákon az elhangzó szavak közti rövid szünetekben.

– Hosszú kálvária után végre tőlem is elment végleg, nem kerestem, csak a többiek, a régi társaságából mesélték, hogy tiszta volt, hogy jól volt, hogy egészen boldognak látszott.

A szikla tetején, a lezúduló víz mellett, egy mohás kövön Eszter iszonyodva vette észre a könyvárus ülő alakját. Kifakult, piros Converse cipőben lóbálta a lábát, és röhögött. Idiótán, idegesen és szerencsétlenül, kitágult pupillákkal, kócos, zsírosan összeragadt hajjal és behorpadt arccal. Az üveg a jobb kezében, amelyből folyamatosan habzott a pezsgő. Felugrott, de annyi ideje sem maradt, hogy a szemét megdörzsölje, a férfi már nem volt sehol.

– A terapeutám azt mondta, hogy súlyosan sérült volt, menthetetlen, nem szabad hibáztatnom magamat.

– De hát Ádámnak megvolt mindene – mondta Eszter.

– Akkor kezdett füvezni is – hallotta, de nem tudta mihez kötni ezt az akkort – tizennégy évesen. Később jött mellé a többi. Tudod egyáltalán, hogy miért itt szórtuk szét a hamvait?

– Nem tudom.

– Mert az anyjának a maradványait is ide hozták haza, miután az olasz Riviéra mellett kiszakítottak az új pasijával egy szalagkorlátot a szerpentin.

– Ádám tiszta volt, amikor leugrott?

– Ezt akartam megtudni. De az apja nem nézte meg a boncolási eredményeket, gondolom, nem akart szembesülni vele, hogy a fia egy drogos volt.

Eszter a bakancsára ragadt sarat piszkálta, és úgy érezte, egy perccel sem bír tovább ott maradni.

– Indulnom kell – mondta, nem volt benne biztos, hogy hangosan –, most rögtön indulnom kell.

Lídia nem reagált.

– Ezek után már tényleg csak annyi volt hátra neki, hogy felhúzzon egy sárga gumicsizmát, és kinyissa a második urnát is.

Egy pillanat alatt lett sötét. Botladozott a nedves avarban a fák gyökerei között. Szeme elől eltűntek a levelek, a tölgyek, a sárkupacok, lehalkult a Paprikás-patak csobogása, arca égett a jeges szélről, milyen ostoba voltam, milyen rettenetesen ostoba, rázta a sírás, *ha a rohanás már nem használ, az egyetlen bölcs válasz*, kiért a bekötőúthoz, és elgémberedett ujjával telefonján a Főtaxi számát ütötte be. Amíg várt az autóra, legörgette a híváslistát egészen addig a pénteki napig. Ott volt Ádám nem fogadott hívása. Nézte a névjegyet, és mérhetetlenül fáradtnak érezte magát. Távolinak tűnt a szám-sor, mint a könyvesszekér piszkossárga, használt kötetei, amelyeket gondolatban mindig az élükre állított. Zsebre tette a telefont. Mielőtt beszállt a taxiba, leolvasta a rendszámát: EWT-963, aztán nézte, hogyan hagyják el a fák mellett parkoló metáلكék Fordot.

– Hova vihetem? – kérdezte a sofőr.

– Haza.

A szélvédőn hosszú erekben folyt le az eső, kattogott az ablaktörlő. *Kin-cses tejfogakkal vetnek sorsot*, pötyögte be az SMS-t Ádám száma alá. Pár másodpercig szórakozottan nézte az üzenetet, még töprengett is, hogy elküldje-e, aztán visszatörölte. Zsebre vágta a telefont. Bámult kifelé az ablakon.